

**VII. HET VERTREK VAN KAREL II VAN HET SCHEVENINGSCHÉ STRAND
NAAR ENGELAND. 2 Juni 1660.**

Reeds in den vroegen morgen van den 2 Juni 1660 werd de burgerij door trommelslag onder de wapenen geroepen op den Vijverberg, terwijl het regiment gardes en 2 kornetten ruitërij zich naar het Binnenhof begaven. Vandaar marcheëerden zij naar Scheveningen, waar zij zich op het strand in bataille stelden, rechts en links van de stukken geschut, die daarheen den vorigen dag gevoerd waren.

Gedurende dien dag en den daarop volgenden nacht was de Scheveningsche weg zwart van menschen, wagens en koetsen met de bagage en het hofpersoneel om ingescheept te worden. Duizenden en nog eens duizenden bewogen zich langs dien weg om bijtijds plaats te nemen op de duinen en getuigen te zijn van het vertrek. De voornaamste lieden uit Den Haag zaten boven op hun koetsen om nog voor het laatst den koning te zien.

Een aantal boeiers en andere schepen was naar Scheveningen gezonden, om de paarden, het stalpersoneel en de bagage over te brengen.

Te half negen verliet de koning te paard het Stadhouderskwartier op het 'Binnenhof', waar hij van zijn zuster, de weduwe van stadhouder Willem II, had afscheid genomen, voor zijn tocht naar Scheveningen. Hij reed tusschen zijn broeders, de hertogen van York en van Clocester, voorafgegaan door den Prins van Oranje, Prins Willem Frederik en andere hooge personages. In koetsen volgden eenige prinsessen en ook de Staten van Holland.

Zoodra Z.M. op het hooge duin van het strand zichtbaar werd, deed zich een oorverdoovend geschut-, musket-, en karabijnvuur hooren door de op het strand opgestelde vuurmonden, gardes, burgers en ruitërij. Tegelijkertijd donderde het zwaar geschutvuur der Britsche zeekasteelen den Koning als welkomstgroet tegemoet, zoodat de vloot weldra door den zwaren kruitdamp aan ieders oog onttrokken was.

Na afscheid genomen te hebben van het gezelschap dat hem vergezelde, beklom de vorst de pink, die de koninklijke familie naar het admiraalschip overbracht. De bom was van binnen geheel met tapijten bekleed; zij was getooid met drie van groen en oranje gemaakte kronen, een symbool voor de drie koninkrijken. De koningen van Engeland noemden zich toen nog: Koning van Groot-Brittannië, Ierland en Frankrijk.

Voorop en achter woei op de pink een groote wimpel; op den voorsten stonden de woorden: Dieu et mon droit; de achterste, de grootste, voerde tot devies: Quo Fas et Fata Vocarunt (Wij willen werwaarts het noodlot ons leidt). Boven in den top van den mast wapperde de koningsvlag met de woorden: Carolus II Rex Magnae Britanniae etc.

En diezelfde vorst, welke onder den vreugdegalm eener gansche natie een land verliet, dat hem gedurende vele jaren van zijn ballingschap een gastvrij oord was geweest, zou nog geen vijf jaren later bewijzen dat zijn verzekeringen van goede trouw en zijn wenschen voor de welvaart van onze natie, slechts ijdele klanken waren geweest.

Ter herinnering aan het vertrek van Karel II werd een gedenkpenning geslagen, die bewaard is gebleven in het Koninklijk Penningkabinet in Den Haag en waarvan we hier een reproductie geven.

